

Vybraná terminologie směnečného práva

allonge, nástavek - přívěsek

aretační klauzule - doložky označující opis; "až sem opis", "konec opisu" apod.

rozštěpení směnky - jeden duplikát (stejnopis) je akceptační, druhý cirkulační (indosovaný)

ordrepapír x rektapapír (au nom) - na řad x na jméno

revaliční (úhradový) vztah x valutový vztah - mezi emitentem a akceptantem x mezi emitentem a remitentem

prolongace směnky, nepřímá x přímá → jednoduchá x kvalifikovaná - prodloužení splatnosti; např. - vydána nová listina; přímá jednoduchá - pouze dohoda, kvalifikovaná - změna textu směnky

skadence - splatnost

deliberační lhůta - lhůta na rozmyšlenou k přijetí, jeden den, nejméně 15 hodin

nevlastní domicil - platebna, výplatna, upřesnění místa placení

prostý akcept - podpis + případně jednoduchá akcept. doložka

modifikovaný akcept - přijetí se odchyluje jinak než podmínkou nebo omezením na část sumy; např. jiná doba splatnosti, doložka efektivně, jiné platební místo apod.

holý aval - pouhý podpis na líci

intervence volaná - předem označená podpůrná adresa na směnce pod pari - za nižší cenu než je nominál

aversní strana - líc

respirum, respektní dny - odklad povinnosti předložit, zákaz absolutní

dilatorní účinek vyšší moci - odkládací, lhůty se prodlužují až do doby odpadnutí překážky

remisorní účinky - zprošťující

návratný účet - potvrzení o zaplacení předchozím postihovatelem v rámci uplatnění nároku v rembursním postihu

autografní - vlastnoruční prezentace - předložení

účinky indosamentu - legitimační, garanční, transportní

blankotradice - způsob převodu, v podstatě jen předání; při blankoindosamentu

☐ účastníci:

emitent - výstavce

trasát - směnečník

trasant - emitent cizí směnky

remitent - první směnečný věřitel; první indosant

akceptant - směnečník, který směnku přijal; **koapcetant** - spolupříjemce

aval, avalista - směnečný rukojmí

avalát - osoba, za kterou se rukojmí zaručil

indosant - rubopisec, žirant; převádí rubopisem na →

indosatář - rubopisník, žiratář; na něj se převádí

intervenient - dobrovolný akceptant nebo plátce, volaný x nevolaný

honorát - poctěný; osoba, v jejíž prospěch je intervenováno

domiciliát - umístěnc; osoba, u které se má platit; prostředník; může být i remitent či emitent

prezentant x prezentát - předkladatel x komu je předkládána

notifikát - adresát zprávy

protestát x protestant - proti komu x kdo

regresiát x regredient - postižník (proti němu se postih vede) x postihovatel (ten kdo postih vykonává)

direktivní x regresní dlužník - přímý x nepřímý (postihový)

☐ směnka:

vistasměnka - splatná na viděnou; "na viděnou", "při předložení", "po viděné"; **absenční vistasměnka** - není uvedeno žádný údaj splatnosti → zákonná vistasměnka.

lhůtní vistasměnka - splatná určitý čas po viděné; "za měsíc po viděné"

datasměnka - určitý čas po datu vystavení; "za měsíc od vystavení zaplaťte"

fixní směnka, precizní směnka - denní směnka; „3.7.2003“, "na Sv.Václava 2003"

solasměnka - ze směnky vyplývá, že má být unikátem; "za tuto jedinou směnku zaplaťte"; opakem je **násobená** směnka - vydaná ve více stejnopisech → primasměnka, sekundasměnka, tertiasměnka atd.

na vlastní řad výstavce - výstavce je remitent

zastřená směnka vlastní - výstavce je směnečník

blankosměnka - listina, která je určena za směnku úmyslně vydaná v nehotové stavu s tím, že se později doplní podle spec. dohody

nepřijatelná trata - § 22/2, zákaz prezentace

domicilovaná - splatná u třetí osoby - domiciláta

depotní - kaucovní, zajišťovací, krycí směnka - slouží k zajištění kauzálního vztahu; opakem je směnka **platební**

pro soluto x pro solvendo - přímo jako platidlo x placení prostřednictvím směnky

depozitní - směnka vydávaná zpravidla bankou proti uložení peněžních prostředků; podmínky jejich navrácení vyjadřuje sám text směnky; většinou v podobě směnky vlastní.

eskontovaná - směnka odkoupená před splatností po srážce úroku - diskontu

nuzná směnka - nezaplacená; nepřijatá

makulovaná - poškozená, znehodnocená

návratní - ritrata - vistasměnka vystavená nepřímým dlužníkem na žádost oprávněného místo zaplacení peněz (§ 52/1)

rimesa - neproplacená směnka použitá k započtení vůči směnečnému věřiteli

trata - cizí směnka x **selská směnka** - směnka vlastní; suchá směnka

☐ protest:

pro nepřijetí - pokud směnečník odepře přijetí; protestantem kdokoliv, protestátem jen směnečník

pro neplacení - pokud přímý dlužník nezaplatí

pro nedatované přijetí - u lhůtních vistasměnek nebo směnek, které nutno předložit ve lhůtě

honorární protest pro nepřijetí, pro neplacení - proti intervenientovi z podpůrné adresy

perkviziční - vydávací protest; u opisů na prvopis; u stejnopisů pro akceptační stejnopis

do zdi - nebyl zastižěn; **do větru** - nebyl vypátrán

soudní, místní, notářský

☐ postih (regres):

před splatností / po splatnosti

pro nepřijetí - již před splatností, po protestaci pro nepřijetí

pro ohrožení - pro nejistotu, ještě před splatností; konkurs, zastavení plateb apod.

pro neplacení po splatnosti

rembursní - v dalších stupních

☐ doložky:

depozitní - označuje na opisu, kdo má prvopis

avízové (návěštní) "zaplatte dle návěští", podle zprávy obsahující kauzu apod.

rektadoložka - "nikoliv na řad", „zakazují indosaci“; (také negativní ordredoložka)

negativní prezenční - "směnka se zakazuje k přijetí"; → nepřijatelná trata

akceptační - "přijato", "zaplatím", "akceptuji", "zavazuji se k placení"

exonerační; doložka úzkosti - "sine obligo", "bez závazku", "bez závaznosti", "bez záruky", "bez postihu" ...

domicilační - stanoví, že směnka je splatná u třetí osoby; „splatno u ...“

zajišťovací - uvádí, že směnka zajišťuje určitou pohledávku

úroková - zúročení směnečné sumy určené výstavcem; pouze u vistasměnek a lhůtních vistasměnek; např. 10 000 Kč „plus 7 % p.a.“

doložka efektivního placení - „efektivně“; stanovuje povinnost platit pouze v určené měně

„bez protestu“, ***„bez útrat“*** - zásadně zbavuje povinnosti činit protest pro nepřijetí či neplacení

☐ indosamenty :

rektaindosament - přímý rubopis - indosant zakázal další indosaci; modifikovány garanční účinky - vůči dalším indosatářům (nikoliv vůči bezprostřednímu)

prokuraindosament - "hodnota k vybrání", "k inkasu", "in prokura", "v plné moci", "k vybrání", "hodnota v inkasu", "za účelem inkasa", na řad pana XY jakožto mého zmocněnce"; zmocnění k výkonu práv; pouze legitimační efekt

zpětný rubopis - převod na osobu směnečně zavázanou; především na trasáta nebo trasanta, akceptanta

subindosament - podrubopis - indosováno po protestu pro neplacení; jen účinky cesse; → ***postprotestní*** po protestu a ***postprejudiční*** po uplynutí lhůty k protestu

dodatný rubopis - mezi splatností a protestací; normální účinky

exonerační - s vyloučenou odpovědností; obsahuje doložku úzkosti; nemá garanční účinky

zástavní rubopis - vyžaduje se ke vzniku zást. práva ke směnce; "k zajištění", "hodnota v zástavě"

blankoindosament - nevyplněný rubopis

účinek indosamentu - transportní, garanční, legitimační